

Voedselbos te Glimmen

Betekenisplan

Voedsel, natuur en inspiratie aan de Drentsche Aa

De bloeiende gele
wilgentak staat symbool voor de start van elk nieuw voedselbos

Crises als kansen

In elke crisis ligt het zaad voor een kans besloten, een kans op iets beters.

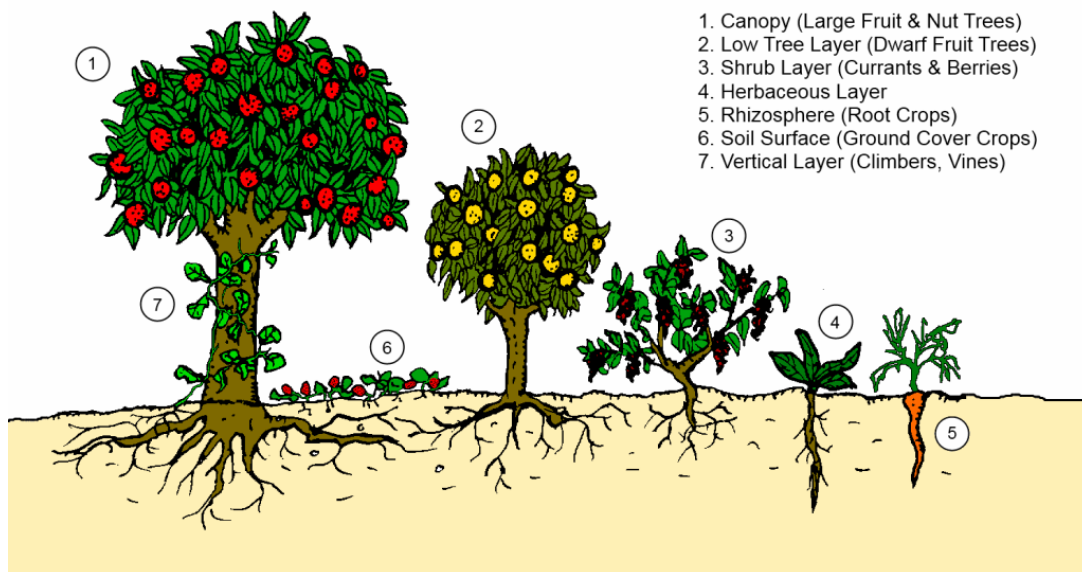
Zo is de *voedselcrisis* een noodzaak om in te zetten op lokale voedselproductie; De *gezondheids crisis* een aansporing om gezond te eten en in de buitenlucht actief te zijn, en de *milieucrisis* tot het starten van voedselbossen die oogst oplevert van een gezonde bodem en een gezonde biodiversiteit.

In Voedselbos te Glimmen komen al deze dingen samen tot hun recht:

Door samen met mensen lokaal voedsel te verbouwen en tegelijkertijd natuur te ontwikkelen, door samen te werken aan een gezonde bodem en schoon water, door gezond voedsel te produceren in balans met de omgeving, door particulieren, bedrijven en voedselbosstarters van kennis en inspiratie te voorzien, door een exploitatieoverschot ten goede te laten komen aan welzijn voor mens en natuur.

Als proeftuin voor een eco-inclusieve landbouw met een 100% circulair gebouwde educatieve ruimte, wordt het Voedselbos te Glimmen als kennis- en inspiratiecentrum een vliegwiel voor deze ecologische, sociale en economische waardenontwikkeling in de regio.

The Seven Layers of a Forest Garden

Kennis- en inspiratiecentrum Voedselbossen Noord-Nederland

Op de plek in Glimmen waar in 1919 de familie Vroom een boomkwekerij begon, verrijst ruim honderd jaar later het Kennis- en inspiratiecentrum Voedselbossen Noord-Nederland. Het duurzaam gebouwde centrum is een bron van kennis en ervaring voor bedrijven en particulieren die eerlijke voeding willen verbouwen en afnemen. Doelstelling van het centrum is dat er in het Noorden tientallen voedselbossen worden aangelegd, waar we weer op meer natuurlijke wijze met voeding en de natuur omgaan. Kortom, een plan van betekenis.

Hoe maken we van het noorden de eerste klimaatpositieve regio van Nederland? Meer biodiversiteit, minder CO₂. Minder gif, meer bijen, wormen en vlinders. Meer waterberging, minder veenverbranding. Koelte als het heet is en beschutting bij kou. Duurzame lokale voedselproductie die ook meteen natuurgebieden met elkaar verbindt, en dat ook nog eens op een manier die mensen met elkaar verbindt, recreanten uitnodigt én een voorbeeld is voor de rest van het land. Al deze ambities komen samen in een voedselbos.

Een voedselbos is een zelfvoorzienend ecosysteem dat op termijn grote groepen mensen voorziet van een overdaad aan eerlijke voeding. Je vindt er alles wat in een bos groeit, van bomen, struiken, kruiden en knol- en wortelgewassen tot bodembedekkers, klimplanten en schimmels. Overblijvende, eetbare soorten domineren. Afhankelijk van het seizoen varieert de oogst van diverse soorten fruit, noten, zaden en groenten tot wortels, knollen, paddenstoelen, eetbare bloemen en honing. Daarnaast levert een vitaal voedselbos een rijke 'oogst' op aan hoogwaardige natuur, aantrekkelijk landschap en andere nuttige producten zoals hout, medicinale kruiden en zaai- en plantgoed. Een voedselbos bevat ook waardevolle landschapselementen die de biodiversiteit versterken, zoals hagen, houtwallen en poelen.

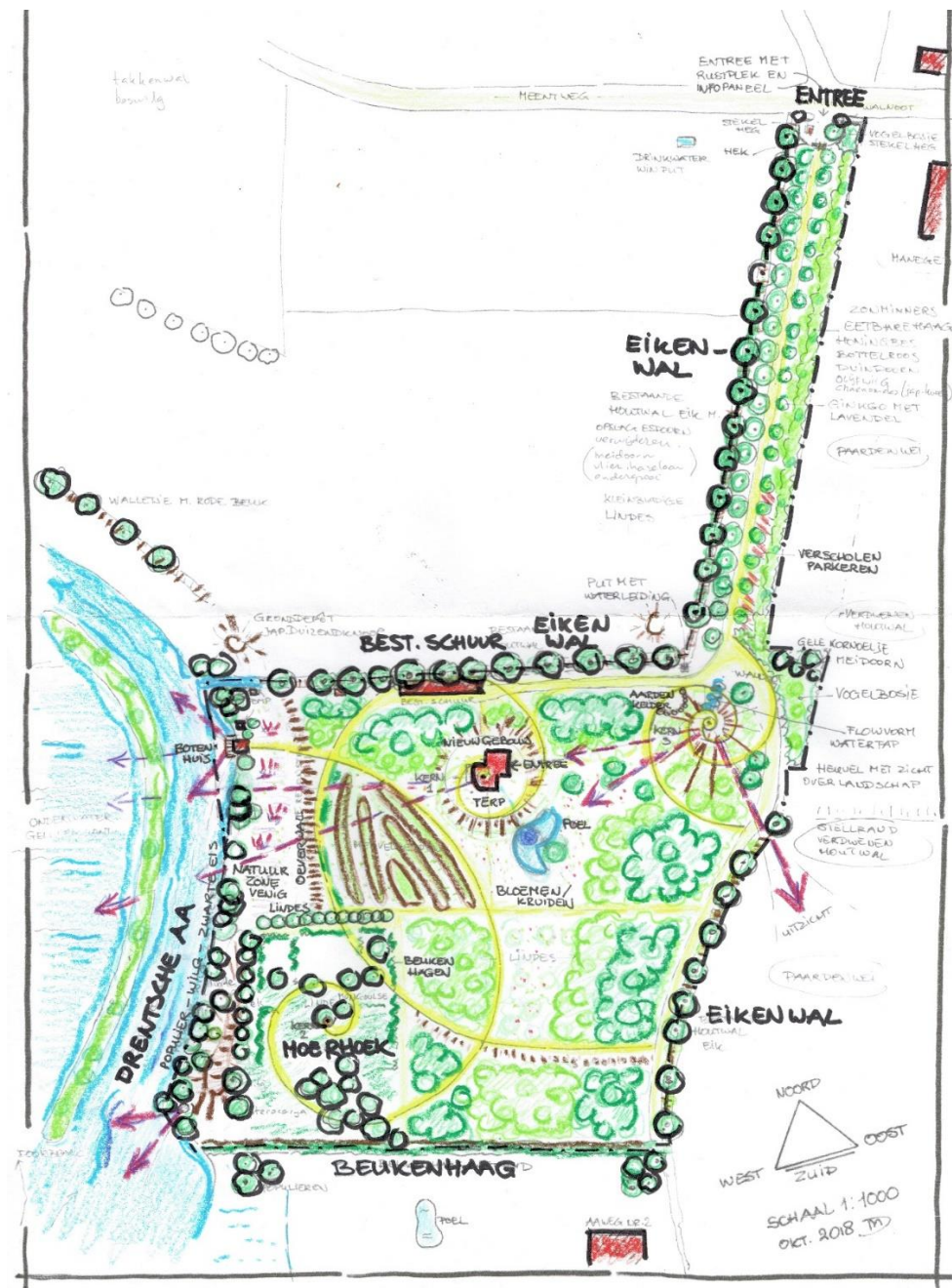
In Glimmen ontstaat een voedselbos dat zowel ecologisch als economisch veel potentiële waarde heeft. Het voedselbos is prachtig gelegen in Nationaal Park Drentsche Aa en Geopark De Hondsrug, een plek waar de bever, de otter en de ijsvogel thuis zijn. Het is omgeven door oude houtwallen. Je komt binnen via een oprijlaan met notenbomen en je vindt er, als het zich verder ontwikkeld heeft, eetbare bosrandzones, een exotische fruitgaard, een pluktuin en een poel. Om het voedselbos economisch rendabel te laten zijn, hebben de initiatiefnemers verdienmodellen ontwikkeld. Zo kunnen restaurants een lidmaatschap nemen waarmee ze het recht krijgen producten te plukken en te oogsten. Bedrijven kunnen CO₂-compensatie inkopen. Het streven is dat elk voedselbos twee mensen van een basisinkomen voorziet.

Kloppend hart van deze ontwikkeling is een Kennis- en inspiratiecentrum dat op terrein van Voedselbos Glimmen wordt gebouwd. Dit centrum biedt 's zomers en 's winters ruimte voor scholing aan mensen die zelf een goed ontworpen voedselbos willen opzetten. Het centrum

wordt op duurzame wijze gebouwd volgens 'De Nieuwe Aanpak', een bouwwijze ontwikkeld door Maarten Wiersma van ABC2C. Deze werkt met cellen die als lego aan elkaar te schakelen

zijn en ook weer uit elkaar kunnen worden gehaald. De scholing richt zich niet alleen op ecologische kennis, maar helpt initiatiefnemers ook om rendabele verdienmodellen op te zetten, passend bij de specifieke locatie. Zo kunnen voedselbossen worden gecombineerd met recreatieve, educatieve, culturele of sportieve voorzieningen.

Zo kan dit voedselbos in Glimmen een voorbeeld en inspiratiebron zijn voor initiatiefnemers elders in de regio.

Ecologische, sociale en economische waardecreatie

Geld is voor Stichting Voedselbos te Glimmen een middel om ecologische en sociale waarden toe te voegen. De economische verdienmodellen vormen de basis voor de levensvatbaarheid en financiële continuïteit van het project. In lijn met het voedselbosstelsel zijn deze gebaseerd op diversiteit (risicospreiding) en het realiseren van lange termijnrelaties die elkaar versterken. De doelgroepen waar we ons specifiek op richten zijn particulieren die gezond oud willen worden (Vrienden), maatschappelijk verantwoorde ondernemers en organisaties (Partners) en initiatiefnemers die zelf een voedselbos willen starten (Starters).

Voedselbos vrienden

Met ons verdienmodel 'Vrienden van' richten we ons op terugkerend publiek en supporters. Mensen die willen oogsten en kennis en inspiratie op willen doen over hoe ze eenvoudiger kunnen leven, dicht bij de natuur. Via 'Vriendenpakketten' betalen mensen een jaarlijkse bijdrage van bijvoorbeeld € 50, € 100, € 150, of € 200. Hiermee dragen ze bij aan de ontwikkeling van Voedselbos te Glimmen en de ecologische, sociale en economische waarde die wij met elkaar in de regio creëren. Deze pakketten geven bovendien toegang tot proeverijen, rondleidingen, cursussen of workshops of recht op een productentas. Per 1 januari 2021 heeft de stichting een ANBI status verworven waarmee donaties aftrekbaar zijn.

Voedselbos partners

In het thema circulariteit speelt het educatie centrum, het proeflokaal, een centrale rol. Vanwege de unieke ligging en bijzondere bouwmaterialen is het een interessante, kleinschalige locatie voor cursussen, presentaties en proeverijen; een inspiratieplek voor de zakelijke markt. Ook organisaties en bedrijven hebben steeds meer behoefte om te leren van de natuur hoe ze op een vernieuwende manier kunnen leidinggeven en organiseren en hoe ze op langere termijn hun maatschappelijke bijdrage vorm en inhoud kunnen geven.

Verschillende Partnerpakketten van € 1.000, €2.000, € 5.000 en € 10.000 op jaarbasis worden met dergelijke faciliteiten gevuld. Bijvoorbeeld vermelding als partner op de website, CO2 compensatie, een rondleiding met proeverij, voedselbos-cadeaupakketten, deelname aan cursussen, in-company presentaties, een teambuildingprogramma, gebruik maken van onze unieke ruimte in de natuur of ziekteverzuimpreventie door medewerkers met stressklachten in een ont-stress-programma op het Voedselbos te laten meewerken.

Voedselbos starters

De ontwikkelde Starterspakketten voor andere voedselbosinitiatieven vinden al gretig aftrek. We hebben al verschillende mensen van startende voedselbosinitiatieven rondgeleid en geïnspireerd met ons voorbeeldproject.

Met onze tips kunnen zij zowel tijd als geld besparen, doordat ze met onze kennis en ervaring fouten zoveel mogelijk vermijden. Zij hebben behoefte aan voorbeelden, kennis van en ervaring met de aanleg van voedselbos en beplanting en het maken van een ontwerp en beplantingsplan specifiek toegesneden op de locatie. Wij voorzien hierin met pakketten van € 100,00 voor een rondleiding met tips, € 275,00 rondleiding met cursus en € 450,00 als hier nog een ontwerpadvies aan wordt toegevoegd.

Overige verdiensten en productinnovatie

Door lange-termijnrelaties aan te gaan met ouderen uit de omgeving en hen te betrekken, bijvoorbeeld door ze uit te nodigen om samen met ons te eten in ons Voedselboscafé, willen we 'Legaten' aantrekken. Door regelmatig rondleidingen met proeverijen te houden zullen we steeds nieuwe potentiële 'vrienden' aantrekken.

Daarnaast zijn we bezig met productinnovatie. Meerjarige/wilde planten, kruiden en paddenstoelen met bijzondere kwaliteiten voor gezonde voeding staan hierin centraal. Denk aan de Japanse Duizendknoop, familie van rabarber, een bron van resveratrol (werkzaam o.a. tegen de ziekte van Lyme en kanker), brandnetel (bron van mineralen) en diverse kruiden en sparrennaalden voor thee. Op dit moment is van Japanse Duizendknoop een non-alcoholisch aperitief 'Groedino' in ontwikkeling, experimenteren we met brandnetelpoeder- en zaad als toevoeging in soepen, smoothies en ontbijtrepen en met diverse soorten theeën en ijsthee onder het motto "thee is de nieuwe wijn".

Investeringsbegroting 2018-2027

BEGROTING VOEDSELBOS	PROJECT 1 VOEDSELBOS PRODUCTIE	PROJECT 2 VOEDSELBOS EDUCATIE	PROJECT 3 VOEDSELBOS RECREATIE	TOTAAL
AANLEG NATUURZONE EN PADEN			34.500	
AANLEG VOEDSELZONES	82.000			
EDUCATIE & MARKETING		30.000		
ENTRÉE-RUSTPUNT			15.000	
UITZICHTSHEUVEL			14.000	
NATUURKIJKVLONDER DRENTSCHE Aa			24.000	
POELEN	16.000			
ONVOORZIEN	10.000	5.000	10.000	
SUBTOTAAL PER PROJECT	108.000	35.000	97.500	240.500
INZET VRIJWILLIGERS	21.000	5.000	22.000	48.000
TOTAAL INCL. VRIJW.	€ 129.000	€ 40.000	€ 119.500	288.500
GRONDAANKOOP				240.000
TOTAAL INCL. GROND				€ 528.500

BEGROTING EDUCATIECENTRUM	PROJECT 1 2 CELLEN	PROJECT 2 5 CELLEN	PROJECT 3 AFBOUW	TOTAAL
SCHOLING CIRCULAIR BOUWEN	2000			
BOUWBEGELEIDING	12000	12000	10000	
BOUWPLAATS&GRONDWERK	9000		6000	
BOUW CELLEN & AFBOUW	16000	34000	24000	
KEUKEN		5000		
SANITAIR		5000		
INSTALLATIES & SOLAR			12000	
ONVOORZIEN	10000	10000	10000	
SUBTOTAAL PER PROJECT	49.000	66.000	62.000	177.000
EIGEN INZET VRIJWILLIGERS	30000	30000	30000	90.000
TOTAAL	€ 79.000	€ 96.000	€ 92.000	€267.000

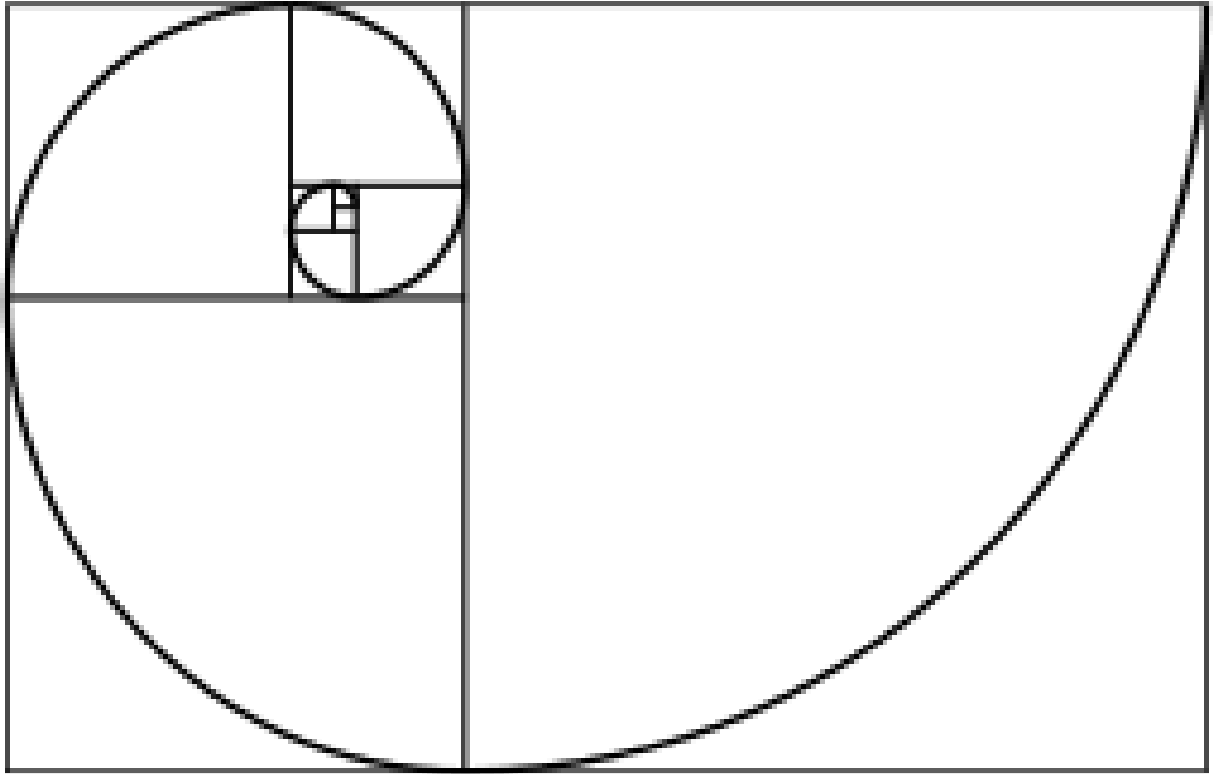
Onze donateurs, sponsors en fondsen

Provincie Groningen	€	25.000	aanleg natuurzone
Provincie Groningen	€	10.000	aanleg voedselzones
Stichting Welzijn Haren	€	5.000	educatiecentrum fase 1
Prins Bernhard Cultuurfonds	€	5.000	rolstoelpaden
ANWB fonds	€	4.500	rolstoelpaden
Stichting Landelijk Gebied Haren	€	1.000	voedselzones/biodiversiteit
ABC2C en Koers Aannemingen	€	4.500	educatiecentrum fase 1
Gemeente Groningen/Groeningen	€	15.000	voedselzones/poelen
RCOAK	€	7.000	voedselboseducatie
Eigen bijdrage Voedselbos te Glimmen	€	8.000	educatiecentrum fase 1
Google Community Grants	€	9.550	rondleiding met QR
Particulieren	€	31.500	educatiecentrum fase 1
Particulieren en bedrijven	€	36.000	educatiecentrum fase 2
Gebiedsfonds Drentsche Aa	€	24.000	poelen, fase 1 entreegebied
Fonds Gouden Schakel	€	24.000	gebouw toegerust voor
mensen met een beperking			

Exploitatiebegroting 2022-2027

Exploitatie	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
RESULTAAT	2.960	6.201	4.463	2.423	1.008	1.793	15.303
INKOMSTEN	17.155	9.275	10.250	31.175	35.675	44.250	72.150
Totaal losse inkomsten	1.975	6.150	4.750	6.375	8.225	9.350	10.013
Proeverijen	-	425	850	850	850	850	838
Vriendenpakket	-	750	2.350	2.650	3.300	3.750	4.000
Partnerpakket	-	-	-	19.000	21.000	28.000	55.000
Starterspakket	4.400	1.950	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300
Verkoop bomen	10.780						
UITGAVEN	14.195	15.476	14.713	28.753	34.668	42.458	56.848
Totaal losse uitgaven	1.917	2.296	793	1.868	1.813	2.193	2.233
Vriendenpakket	-	150	705	795	990	1.125	1.200
Partnerpakket	-	-	-	5.700	6.300	8.400	16.500
Starterspakket	1.070	390	460	460	460	460	460
Proeverijen	-	140	255	255	255	255	255
Scholing, marketing, huisvesting, leiding	11.208	12.500	12.500	19.675	24.850	30.025	36.200

Gulden Snede

Zowel aan het ontwerp van het voedselbos als aan het educatiecentrum ligt de gulden snede ten grondslag. De gulden snede is een wiskundige verhouding die je overal terugziet in de natuur in bijvoorbeeld slakkenhuizen, zonnebloemen en de houding van de foetus in de baarmoeder. De gulden snede duidt harmonie, verbinding en groeikracht aan in de meest efficiënte en effectieve vorm. In die verhouding voert de vrouwelijke, innerlijke vormgevende kracht licht de boventoon op de mannelijke expanderende groeikracht, zodat schelp, bloem en mens een uitgebalanceerde groei doormaken.

Stichting Voedselbos te Glimmen

Stichting Voedselbos te Glimmen, Tuindorppweg 37, 9753 JB Haren

Bezoekadres: Meentweg 22a Glimmen

contact@voedselbosglimmen.nl

Telefoon: 06 – 33 763 463

Kvk 71550437 RSIN 858759226

ANBI: per 1 januari 2021

Bestuur

Marlies Duran: voorzitter-
initiatiefnemer, tuin- en
landschapsontwerper;

Wout Veldstra: penningmeester-voorzitter
Stichting Steenbreek; voormalig
stadsecoloog Gemeente Groningen;

Madeleine Duran: secretaris-
initiatiefnemer, organizer en ZZP coach;

Irmi Klijntunte: lid-
kinder- en jeugdpsychiater en heart-math
coach, -therapeut, -opleider.

Van links naar rechts

Raad van Advies

Ad Geerts: voormalig directeur Rabobank en lid Raad van Toezicht Healthy Ageing Netwerk Noord-Nederland HANNN;

Geert Sanders: sociaal en organisatiepsycholoog, em. hoogleraar Rijksuniversiteit Groningen en Nijenrode Business University; voormalig voorz. SER Noord Nederland en Lentis;

Marco Glastra: directeur Het Groninger Landschap.

Comité van Aanbeveling

Eduard Klasen, em. hoogleraar en voormalig lid Raad van Bestuur Leids Universitair Medisch Centrum, voorz. HANNN en voorz. Raad van Toezicht Wilhelmina Ziekenhuis Assen, adviseur UMCG;

Riksta Zwart: directeur/bestuurder Waterbedrijf Groningen en voorzitter Koninklijk Nederlands Waternetwerk.

Onze ecologische, sociale en economische impact in 2021

Biodiversiteit nieuwe soorten aangeplant	Ca 46	o.a. Grijsje els, Italiaanse els, acacia, kerspruim, krentenboom, lavendel, zuurbes, kiwibes, pompoenen, wilde bloemen, duindoorn, appel, peerlijsterbes, verbena, sterjasmijn, pruim, fuchsia, daglelie, bosaardbei, honingbes, vijgen, pawpaw, hartnoot, granaatappel, japanse mispel, feijoa, pruim, druif.
Donatie&herplant bomen	54	O.a. aan speelplein Visio
Bezoekers	819	90% uit drie noordelijke provincies, 10% rest van Nederland
Vrijwilligers	95	Met diverse achtergronden en leeftijden
Voedselbosstarters	10	Rondleidingen en advies aan voedselbosstarters uit de regio
Activiteiten	25	Rondleidingen, proeverijen, werkdagen, open dagen, cursussen
Samenwerking	430	Diverse organisaties, bedrijven, overheid, onderwijs
Belangstellenden	1136	Ontvangen de Nieuwsbrief
Pers	12	Kranten, TV-radio, tijdschriften, podcast

IJsvogel

